

Hr Tõnis Mölder
Keskkonnaministeerium

Teie: 15.03.2021 nr KEM/21-0308/-1K

Meie: 07.04.2021 nr 1-7/62-3

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse eelnõu kooskõlastamine märkustega

Täname, et esitasite Siseministeeriumile kooskõlastamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse eelnõu. Siseministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu § 12 lõike 1 kohaselt tuleb ala, kuhu on kavas rajada ühisveevärg ja -kanalisatsioon, kavandada selliselt, et kõigile selle ala elanikele on tagatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt tuleb planeerimisel lähtuda eesmärgist, et piirkonnas on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine tervise ja keskkonna kaitsmiseks vajalik ning et ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind on piirkonna elanike jaoks mõistlik.

Leiame, et eesmärgina tuleb välja tuua ka see, et ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamisel tuleb lähtuda ka sealse piirkonna riskidest (nt üleujutuspiirkondadega, ohtlike ettevõtete mõjualaga jms) ning selleks tuleb kavandada vastavalt vajadusele ja võimalustele, kas riske ennetavaid (nt tehniliste tõkete rajamine üleujutuse ohu vähendamiseks), riske maandavaid (nt paigaldatakse pumplatesse generaatoreid) või neid leevendavaid (nt tagatakse joogivee teenuse katkemise korral puhast joogivett pudelite või kanistritega) meetmeid või ka kõiki meetmeid korraga. Eesmärk peaks olema tagada elanikele hädavajalikul tasemel teenus igas olukorras, sh ka kriisi ajal. Hädalukorra seaduse kohaselt tuleb kõikidel asutustel ja isikutel täita enda põhiülesandeid ka hädalukorra ja eriolukorra ajal. Seega tuleb korraldada vee- ja kanalisatsiooni teenuse osutamist ka siis, kui mõni risk realiseerub ning otstarbekas on selleks valmistuda. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku täiendada § 12 lõiget 2 punktiga 3 järgmiselt: „3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisele avalduvad piirkonnast tulenevad riskid on ennetatud, leevendatud või maandatud.“.

2. Eelnõu §-s 14 tuuakse välja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava sisu. Seoses eelmise märkusega (märkus nr 1) teeme ettepaneku kavas käsitleda mh ka piirkonna riske, mis võivad mõjutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tagamist ning arendamist. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku täiendada § 14 lõiget 1 punktiga 14 järgmiselt: „14) piirkonna riskide kirjeldust, mis võivad mõjutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse arendamist ja tagamist.“.

3. Eelnõu § 14 lõike 1 punkti 4 kohaselt peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kava sisaldama andmeid tuletõrjehüdrantide osas. Seoses tuleohutuse seaduse (edaspidi *TuOS*) muudatuste jõustumisega 1. märtsil 2021.a. ei ole enam *TuOS*-s kasutusel mõistet „tuletõrjehüdrant“, vaid *TuOS*-s kasutatakse mõistet „tuletõrje veevõtukoht“. Lähtuvalt eeltoodust teeme selguse mõttes

ettepaneku asendada punktis 4 mõiste „tuletõrjehüdrant“ mõistega „tuletõrje veevõtukoht“. Vastavad parandused palume viia sisse ka seletuskirjas lk-l 45 (§ 44 osas).

4. Eelnõu § 15 lõige 3 sätestab, et ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tuleb enne vastuvõtmist kooskõlastada Päästeametiga. Kehtivas seaduses sellist nõuet pole. Leiame, et Päästeamet ei pea ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kooskõlastamisega sekkuma kohaliku omavalitsuse arengukavasse, mille üks osa on ÜVVK arendamise kava (eelnõu § 13 lg 1). Olukorras, kus tuletõrje veevõtukoht on ühisveevärgi lahutamatu osa, ei ole Päästeametil selles planeerimisfaasis võimalik tugineda ühelegi õigusaktile, kuna puuduvad kooskõlastuse andmiseks tuleohutusnõuded, millele vastavust kooskõlastamisel hinnata. Tuleohutusnõuded, sh nõuded tuletõrje veevarustusele, mida Päästeamet kooskõlastusmenetluse käigus õiguslikel alustel üle vaatab, esitatakse planeeringutes ja projektides. Arendamise kava detailsus on väga üldine, et tuleohutusnõuetele vastavust hinnata. Arendamise kava põhjal koostatakse üldplaneering, maakonnaplaneering ja detailplaneeringud ning selles menetluse faasis on Päästeamet juba kaasatud ning võimalus on sekkuda, tehes ettepanekuid ja andes kooskõlastusi. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku § 15 lõikest 3 jätta välja nõue kooskõlastada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava Päästeametiga.

5. Eelnõu § 43 lõike 1 punkti 1 järgi on ühisveevärgist vee võtmine ja ühiskanalisatsiooni abil reo- ja sademevee ärajuhtimine ebaseaduslik, kui tuletõrjesüsteemile pandud plommid on rikutud. Teeme ettepaneku tuletõrjesüsteemide plommimine välja jätta. Leiame, et tuletõrjesüsteeme ei pea plommima, kuna tuletõrje veevõtukohtade osas nõutakse tuleohutuse seaduse alusel antud rakendusaktiga regulaarset katsetamist, mis omakorda toob kaasa plommide eemaldamise püsikulu.

6. Eelnõu § 44 lõike 2 kohaselt kajastatakse päästesündmuse lahendamiseks, veevõtukoha korrashoiu kontrolliks, avaliku korra tagamiseks või õppuseks ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast võetud sihtotstarbeliselt kasutatav vee kulu ühisveevärgi teenuse hinnas.

6.1 Teeme ettepaneku asendada lõikes 2 „veevõtukoha korrashoiu kontrolliks“ sõnadega „veevõtukoha katsetamiseks“. TuOSi alusel kehtestatud siseministri määruse „Veevõtukoha rajamise, katsetamise, kasutamise, korrashoiu, tähistamise ja teabevahetuse nõuded, tingimused ning kord“ kohaselt tuleb veevõtukoha katsetamist teha nii enne selle kasutuselevõttu kui ka hiljem korrashoiu tagamiseks. Kuna katsetamine on ka korrashoiu väline, st seda tuleb teha ka enne veevõtukoha kasutuselevõttu, on korrektne kasutada lõikes 2 viidet veevõtukoha katsetamisele.

6.2 Eelnõu seletuskirja lk-l 45 on märgitud, et *oluline on veel rõhutada, et säte puudutab üksnes tuletõrjehüdrandist võetavat sihipäraselt kasutatavat vett ehk eelkõige selle vee kasutamist tulekustutamiseks või muuks sarnaseks päästesündmuseks. Päästesündmuste õppusteks vajaminev olmevee kasutus nimetatud sättega hõlmatud ei ole*. Märgime, et § 44 lõike 2 kohaselt kajastatakse ka õppuseks ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast võetud sihtotstarbeliselt kasutatav vee kulu ühisveevärgi teenuse hinnas. Seletuskirja lause, et õppusteks vajaminev olmevee kasutus sättega hõlmatud ei ole, tekitab segadust, mistõttu palume selle seletuskirjast välja jätta. Päästeameti jaoks on endiselt oluline, et sätte mõjualas oleks ka õppustel kasutatav vesi, nagu eelnõus on ka toodud.

7. Eelnõu seletuskirjas on § 44 lõike 1 juures välja toodud, et TuOSi alusel reguleeritakse mh kasutatud vee koguse arvestamise põhimõtted. Juhime tähelepanu, et TuOS-s ega ka selle rakendusaktis ei ole reguleeritud vee koguse arvestamise põhimõtteid. Käesoleval ajal tuleb see Päästeameti ja vee-ettevõtja vahel eraldi kokku leppida. Eeltoodust lähtuvalt palume seletuskirja vastavalt korrigeerida.

8. Eelnõu §-s 50 on toodud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujunemise alused. Antud paragrahvi lõike 1 punkti 3 kohaselt kujundatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal on tagatud ka investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks. Leiame, et hinnas tuleb arvestada ka toimepidevuse tagamisega seotud kuludega (nt generaatorite, varude jms soetamine), kuna elutähtsa teenuse osutajatest vee-ettevõtte on kohustatud tagama oma toimepidevust erinevate riskide puhul. Kuivõrd kriisid ei tunne ettevõtete piire, on oluline, et oma toimepidevuse parandamisse panustaksid kokkuvõttes kõik vee-ettevõtte. Eesmärk on tagada tarbijatele hädavajalikul tasemel teenust ja võimalikult kaua ka kriiside ajal. Tegemist on ühe eesmärgiga ka Eesti riigikaitse laiast käsitlest, samuti näeb NATO tsiviilsektori baasvõimena ette mh ka joogivee varustuskindluse arendamist. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku sõnastada § 50 lõike 1 punkt 3 järgmiselt: „3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks;“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristian Jaani
siseminister

Mari Tikan 6125142
mari.tikan@siseministeerium.ee

Kristel Siiman 6125137
kristel.siiman@siseministeerium.ee

Kadi Parmas 6125214
kadi.parmas@siseministeerium.ee